

Prima instanță: Judecătoria Râșcani
Judecător: Stella Bleșceaga
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nina Traciuc
Marina Anton
Iurie Cotruță

DECIZIE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

Judecătorii: Valentina Clevadî, Tamara Chișca-Doneva
Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces recursul declarat de avocatul Gaeva Tatiana, în interesele lui Capațina Ghenadie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zuev Alexandr împotriva lui Capațina Ghenadie și Savciuc Maria cu privire la rezoluțiunea contractului de donație,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Zuev Alexandr, casată hotărîrea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 15 iunie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La data de 16 iunie 2014, Zuev Alexandr a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Capațina Ghenadie și Savciuc Maria cu privire la rezoluțiunea contractului de donație.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 04 aprilie 1984 a înregistrat căsătoria cu Zoia Zueva (Capațina). La data de 16 decembrie 2010 a înregistrat la organul cadastral contractul de donație, prin care Zuev Alexandr a donat soției sale Zoia Zueva ½ cotă-parte din ap. 127 din str. Grădinilor 60 mun. Chișinău. Contractul de donație a fost întocmit în rezultatul înrăutățirii stării de sănătate a reclamantului și la insistența Zoiei Zueva, care la data de 27 martie 2012 a decedat. Din prima căsătorie Zoia Zuev avea un fiu, Capațina Ghenadie, care la moment este condamnat și își ispășește pedeapsa în Penitenciarul nr. 15 din or. Cricova.

Totodată, la data decesului Zoiei Zueva, se afla în viață mama ei – Savciuc Maria, care împreună cu Capațina Ghenadie dețineau calitatea de succesori legali a defunctei.

Mai indică reclamantul că, este invalid de gradul II, fără termen, beneficiind de o pensie în mărime de 1043,36 lei. Mărimea unei astfel de pensii este insuficientă pentru a-și asigura întreținerea, iar după decesul soției, acesta a cheltuit toate sursele bănești acumulate pe parcursul vieții.

Deoarece nu are careva rude și copii care i-ar asigura în vreun mod întreținerea sa și din cauza stării de nevoie create, reclamantul a fost nevoit de a înainta prezenta acțiune.

Solicită reclamantul, admiterea acțiunii cu dispunerea rezoluțiunii contractului de donație și repunerea părților în poziția inițială.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 15 iunie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată și a fost scutit parțial, Zuev Alexandr, de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii în instanța de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Constantin Lazari, în interesele lui Zuev Alexandr cu acordarea unui termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat în mărime de 3334,61 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 februarie 2016, a fost admis recursul declarat de Constantin Lazari în interesele lui Zuev Alexandr. A fost casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015 cu emiterea unei noi încheieri prin care, Zuev Alexandr a fost scutit de la plata taxei de stat în proporție de 50% fiind remisă cauza la rejudecare din faza primirii cererii de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, apelul declarat de Zuev Alexandr a fost admis. A fost casată hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 15 iunie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă. A fost dispusă rezoluțiunea contractului de donație nr. 5969 din 16 decembrie 2010, autentificat de notarul Angela Cobăneanu, prin care Zuev Alexandr a donat Zoiei Zueva ½ cotă parte din apartamentul nr. 127 situat pe str. Grădinilor, 60, nr. cadastral 010041911001127.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, avocatul Gaeva Tatiana, în interesele lui Capațina Ghenadie a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei recurate cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, nu au fost stabilite și elucidate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei. Concluziile instanței de apel, expuse în hotărâre, contravin circumstanțelor cauzei. Greșit au fost aplicate normele de drept material, nu a aplicat legea pasibilă aplicării și greșit a tălmăcit legea.

Mai menționează avocatul Gaeva Tatiana, în interesele lui Capațina Ghenadie că, Zuev Alexandr la depunerea acțiunii a omis termenul de prescripție.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei se atestă că, cererea de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, a fost depusă la data de 18 aprilie 2016 (f.d.149).

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători poate decide invitarea unor participanți sau reprezentanți ai acestora pentru a se pronunța asupra problemelor de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea respingerii recursului cu menținerea deciziei instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În favoarea concluziei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă următoarele.

Din actele cauzei s-a constatat cu certitudine că, la data de 04 aprilie 1984, Zuev Alexandr a încheiat căsătoria cu Zueva Zoia, care a fost înregistrată la Oficiul Stării Civile mun. Chișinău, înregistrată sub nr. 1271 (f.d.10).

Soții Zuev Alexandr și Zueva Zoia dețineau cu titlu de proprietate privată a câte ½ cotă parte fiecare asupra apartamentului nr. 127, situat în mun. Chișinău, str. Grădinilor, 60, număr cadastral 0100419.110.01.127, care constituie proprietate comună în devălmășie dobândit în perioada căsătoriei (f.d. 13).

Prin contractul de donație nr. 5969 din 16 decembrie 2010, autentificat de notarul public Cobăneanu Angela, Zuev Alexandr a donat partea sa, care constituie ½ cotă parte din apartamentul menționat, soției sale Zueva Zoia (f.d. 12). Ulterior, la data de 27 martie 2012 Zueva Zoia a decedat (f.d. 14).

Înaintând prezenta acțiune, reclamantul Zuev Alexandr a solicitat rezoluțiunea contractului de donație cu repunerea părților în poziția inițială, deoarece după decesul soției sale nu mai dispune de spațiu locativ și este în imposibilitate să-și asigure o întreținere corespunzătoare.

În conformitate cu art. 836 alin. (1) Cod civil, dacă donatorul, după executarea donației, nu mai este în stare să-și asigure o întreținere corespunzătoare și să-și îndeplinească obligațiile legale de întreținere față de terți, poate cere de la donatar restituirea bunurilor donate pe care acesta le mai posedă.

Reieșind din norma de drept citată instanța de recurs menționează că, Zuev Alexandr este în drept de a solicita rezoluțiunea contractului de donație în cazul stării de nevoie și nu mai este în stare să-și asigure o întreținere corespunzătoare.

Astfel, după ce intimatul-reclamant a donat partea sa din apartamentul litigios soției Zueva Zoia și după decesul acesteia, Zuev Alexandr a rămas fără spațiu locativ. Totodată, conform adeverinței Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 932 din 10 iunie 2014, Zuev Alexandr beneficiază de pensie în mărime de 1043,36 lei și suport financiar de 60 de lei. Drept temei de rezoluțiune a contractului de donație constituie lipsa locului de trai, care a intervenit după decesul soției sale.

Drept urmare, instanța de recurs consideră că circumstanțele expuse confirmă faptul schimbării situației intimatului Zuev Alexandr, existentă la data de 16 decembrie 2010, data încheierii contractului de donație, comparativ cu situația existentă la momentul soluționării prezentei pricini, fiind certă starea de nevoie a acestuia ca donator și imposibilitatea asigurării unei întrețineri corespunzătoare. Starea de nevoie în care au ajuns donatorul după executarea contractului de donație nu a fost condiționată de comportamentul vinovat al său, dar a intervenit de la sine, fără ca donatorul să și-o fi provocat în mod intenționat.

Prin urmare, instanța de apel corect a concluzionat că, odată ce s-a stabilit starea de nevoie a recurentului ca donator, este întemeiată cerința acestuia privind rezoluțiunea contractului de donație din 16 decembrie 2010, a ½ cotă parte din apartamentul nr. 127, situat în mun. Chișinău, str. Grădinilor, 60, număr cadastral 0100419.110.01.127, încheiat între Zuev Alexandr și Zueva Zoia, autentificat de notarul privat Cobăneanu Angela.

Referitor la argumentul avocatei Gaeva Tatiana, în interesele lui Capațina Ghenadie precum că, apartamentul litigios a fost procurat și aparține cu drept de proprietate Zoiei Zueva pînă la încheierea căsătoriei cu Zuev Alexandr, nu poate fi reținut din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Aceste declarații sînt apreciate critic de către instanța de recurs deoarece dreptul de proprietate a apartamentului în cauză a fost înregistrat în perioada căsătoriei pe numele lui Zuev Alexandr și Zueva Zoia în baza certificatului Cooperativei de Construcție a Locuinței nr. 82, din 10 iunie 2008 și înregistrat la Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău la data de 08 iulie 2008, sub nr. 0100/08/50411 (f.d. 12).

Acest fapt se confirmă și prin Certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie, prin care a fost determinată cota-parte a lui Zuev Alexandr și Zueva Zoia din bunul proprietate comună în devălmășie dobândit în perioada căsătoriei, timp de peste 28 ani (f.d. 13).

La fel nu poate fi reținut nici argumentul recurentului referitor la depășirea termenului de prescripție invocînd prevederile art. 835 Cod civil, deoarece la caz nu se

solicită revocarea donației pentru ingraturitudine, dar rezoluțiunea contractului de donație în temeiul art. 836 Cod civil.

Or, prevederile art. 836 Cod civil stabilește posibilitatea rezoluțiunii contractului de donație în cazul apariției stării de nevoie. Acest temei operează în situația în care, după executarea donației, donatorul nu mai este în stare să-și asigure o întreținere corespunzătoare și să-și îndeplinească acțiunile legale de întreținere față de terți, cu condiția ca donatarul să posede bunurile donate.

În circumstanțele sus relatate și avînd în vedere faptul că decizia Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, corespunde circumstanțelor de fapt stabilite prin probele administrate, care corect au fost raportate la legea materială, iar argumentele invocate de către avocatul Gaeva Tatiana, în interesele lui Capațina Ghenadie sînt neîntemeiate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Gaeva Tatiana, în interesele lui Capațina Ghenadie.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zuev Alexandr împotriva lui Capațina Ghenadie și Savciuc Maria cu privire la rezoluțiunea contractului de donație.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu